

Francina Alsina: “Les entitats som ràpides en activar-nos i oferir eines i recursos per a qui ha pogut patir una discriminació”

La presidenta de la Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya considera que per desplegar la Llei 19/2020 de manera efectiva cal comptar amb l'expertesa de les persones i entitats compromeses amb la igualtat.

13/11/2023 - 13:36 h - Participació
Ajuntament de Barcelona

Les **entitats** tenen un paper rellevant en la defensa del **dret a la igualtat de tracte i la no discriminació**. No només ja ho van ser amb la seva implicació en la mateixa redacció i aprovació de la **Llei 19/2020** sobre Igualtat de Tracte i No Discriminació, sinó que, a través de la seva tasca diària, les entitats esdevenen agents clau per garantir aquest dret, sigui atenent els casos de discriminacions que es produeixen i recollint informació sobre ells, o duent a terme tasques de suport i acompanyament a les persones que han patit aquestes situacions, entre altres aspectes.

Aquesta va ser una de les apreciacions que van aflorar durant la jornada '**Reptes de la no discriminació a Barcelona: reflexions de present i futur**', organitzada pel **Consell de Ciutat**, mitjançant el seu grup de treball sobre igualtat de tracte i no discriminació. L'acte, celebrat el passat mes d'octubre, va ser un espai en el qual diferents agents de la ciutat van poder expressar la seva visió sobre la nova llei, i debatre sobre el seu desplegament.

Per valorar la tasca de les entitats en la garantia d'aquest dret, parlem amb la **Francina Alsina**, la presidenta de la **Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya**. Entre altres observacions, Alsina considera que per desplegar la Llei 19/2020 de manera efectiva cal comptar amb l'expertesa de les persones i entitats compromeses amb la igualtat.

Com valoreu la nova Llei 19/2020 sobre Igualtat de Tracte i No Discriminació de la Generalitat de Catalunya, així com la jornada 'Reptes de la no discriminació a Barcelona: reflexions de present i futur'?

És una bona notícia poder gaudir d'una llei específica sobre igualtat de tracte i no discriminació, sense cap mena de dubte, però, com bé sabem, **cap llei no és ni el principi ni el final del camí**. No és el principi perquè, malauradament, la discriminació no és un fenomen nou i des de les entitats socials fa molts anys que acompanyem persones que pateixen situacions injustes i discriminatòries. Alhora, generem coneixement sobre les seves causes i els drets que els han de ser garantits que, al cap i a la fi, són drets humans.

Però aquesta llei tampoc és el final de cap lluita perquè, si volem que sigui veritablement efectiva, cal que el seu **desplegament sigui exemplar** i compti amb l'expertesa d'aquelles persones i entitats que tenim un compromís amb la igualtat. Per això, són importants **jornades com la que hem organitzat des del Consell de Ciutat**. És en aquests espais, que són imprescindibles, on podem intercanviar experiències i punts de vista entre entitats socials i administració, i on podem facilitar que la ciutadania conegui per què és important la llei, com es pot contactar amb l'Oficina d'Igualtat de Tracte i No Discriminació, quines mesures pot emprendre o quins són els reptes que tenim al davant per gaudir d'unes eines efectives i a l'abast de tothom que ens permetin pensar en un futur sense discriminació.

Com de necessària és la Llei 19/2020 i com creus que influirà a l'hora de garantir els drets de tota la ciutadania?

La llei és necessària per molts factors. Crec que el més destacat és que, per primera vegada, **dota de capacitat sancionadora l'Oficina d'Igualtat de Tracte i No Discriminació**. Això vol dir que, d'alguna manera, reconeix que **cap acte discriminatori pot quedar impune**, fins i tot quan no té pes penal. Això és un avenç i era una necessitat. Alhora, va a favor de la universalitat dels drets, perquè la llei reconeix que cap acció o omissió pot condicionar l'exercici efectiu dels drets de les persones i estableix que totes hem de poder gaudir d'una vida digna per igual.

A més, la llei reconeix un **ventall ampli de discriminacions**, algunes de les quals tenen un desplegament normatiu propi, com és el cas de les violències LGTBIfòbiques. Altres, en canvi, encara es troben en fase de treball, com el cas de la discriminació per motius ètnics o racials. Per tant, tenim molta feina a fer i molt necessària perquè, sens dubte, això té un impacte positiu pel conjunt de la ciutadania.

Quins aspectes creus que cal tenir en compte a l'hora de desplegar la Llei 19/2020?

Les **entitats del tercer sector social hem estat implicades** des del principi en el disseny i l'elaboració d'aquesta llei i hem fet propostes valuoses perquè fos la més ambiciosa possible. Un cop aprovada, i ara que ha començat el seu desplegament, és indispensable que hi hagi un **compromís polític ampli i inamovible**, i que es **destinin els recursos** humans i materials necessaris per desplegar-la efectivament. També cal un abast territorial clar per evitar desigualtats en l'accés a l'Oficina, i a la resta d'òrgans que han de formar part de l'estratègia que planteja la llei. Així mateix, considerem necessari **reforçar el coneixement** sobre la igualtat de tracte i la no discriminació per part del conjunt de les administracions. A més, també cal una estreta **col·laboració amb les entitats socials**, els ens locals i la societat civil, en un sentit ampli, amb la finalitat, no només de ser capaces de detectar, denunciar, retre comptes i acompanyar les persones víctimes de discriminacions, sinó, directament, de minimitzar-les.

Com poden contribuir les entitats del tercer sector social al compliment i desplegament de la llei?

Les entitats socials hi hem contribuït des del principi perquè forma part del nostre compromís social i polític. Per tant, com no podria ser d'una altra manera, seguirem fent-ho. Prova d'això és la jornada '**Reptes de la no discriminació a Barcelona: reflexions de present i de futur**', una proposta que sorgeix precisament de les organitzacions socials de la ciutat i que busca difondre què és la llei i com funciona, i fomentar el diàleg constant entre institucions públiques i societat civil. Per altra banda, les entitats també assumim la nostra responsabilitat i és per això que també ens **formem**, sigui per conèixer millor els drets i la seva garantia desigual, per detectar millor les discriminacions i les seves causes o per contribuir a la reparació de les persones que en són víctimes.

En aquest sentit, les entitats socials, sota el marc de la Taula del Tercer Sector Social, hem pres un compromís respecte de la **desarticulació dels discursos d'odi**, element central de l'auge de l'extrema dreta. Només tenint un paper actiu en la defensa dels drets humans i en contra de qualsevol opció, discurs o pràctica que fomenti l'odi podem desplegar efectivament qualsevol iniciativa que busqui la no-discriminació. Hem de fer ús de totes les eines possibles.

Com valoreu el paper del tercer sector social en la tasca de suport a persones que han sofert discriminació?

Les entitats tenen un rol fonamental. En primer lloc, perquè tenim una major capacitat de reacció i, per tant, **som ràpides** en activar-nos i oferir eines i recursos per a qui ha pogut patir una discriminació. En segon lloc, perquè **som expertes** i prenem la responsabilitat de seguir aprenent i compartint les bones pràctiques que tenim per oferir més i millors suports. En tercer lloc, i molt important, perquè **posem la mirada en les persones**, i creiem que la nostra tasca no s'acaba amb el tancament d'un expedient, sinó que defensem els drets de totes perquè estem convençudes que la igualtat de tracte és un benefici col·lectiu. I, en quart lloc, perquè **som properes i som presents arreu del territori**, la qual cosa significa que la ciutadania ens té al seu abast i que pot establir amb nosaltres una relació de confiança, element clau per a acompanyar a qui ha sofert discriminació pel motiu que sigui. Són molts els motius i segur que n'hi ha molts més, però el que és clar és que el valor de la iniciativa social i ciutadana no lucrativa és innegable i ha de continuar enfortint-se a favor dels drets de tota la societat.